

udarila kaka krogla. Mi smo bili dobro zavarovani. Le poedine straže so stale in sicer tudi dobro skrite in zavarovane na prostem, vse drugo vojaštvo pa je bilo v globokih kritjih. Topovski boj je trajal od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Tedaj je ruski ogenj že nekoliko ponehal. Vedeli smo, da bo sedaj začela naskakovati ruska infanterija, katero bodo častniki in kozaki v ozadju gnali z biči v boj. In res je bilo tako. Od 7. ure naprej se je začel naskok infanterije. Naš poveljnik je dal povelje, naj bodo vsi topovi, vse strojne puške, kakor tudi puška vsakega infanterista in drugih vojakov pripravljene na eno skupno veliko salvo proti naskakujočemu sovražniku. Bilo je točno ob 7. uri dne 27. dec. 1915. Dalo se nam je povelje: „Ogenj!“ In iz stotero topov in strojnih pušk ter več tisoč infanterijskih pušk je zadonel en ogromen strel. Rusi so bili že došli do naših žičnih ograj in sicer v šestih rojnih vrstah. Naše salve, ki so sledila druga drugi, so pred ograjami pokosile mnogo stotin Rusov. Prve vrste so bile popolnoma uničene. A naskok je sledil naskoku, dokler Rusu na tem delu bojišča ni zmanjkalo ljudi. Boj je trajal do 4. ure zjutraj. Čez 1000 mrličev in še več ranjenih Rusov je ležalo pred našimi ograjami. Še danes, 2. jan. mrtvecev nihče ni pokopal. In boji, kakoršni so bili dne 27. dec., se ponavljajo sedaj dan za dnem. Naši poveljniki upajo, da Rus nikdar ne bo prodrli naše fronte. Bog daj, da bi bilo res! Pravijo, da so tudi severno od nas, ob reki Strypi v Galiciji enako hudi boji. Vreme ni posebno mrzlo, je mnogo boljše, kot lansko leto, ko smo v Karpatih zmrzovali. Mnogo pozdravov! A. V.

Kako se nam godi ob Dnjestru

Ivan Dolinšek, ki se nahaja pri pionirjih nekje v Bukovini ob Dnjestru, v dveh pisnih na svoje domače v St. Ilju pri Velenju zelo zanimivo opisuje težave pionirjev in drugih naših vojakov. Ivan Dolinšek je lani dovršil z odliko mariborsko vinorejsko selo in kot 18letni črnogorčnik se bojuje s korajžo in veliko težavo proti sovražniku.

Dne 26. decembra 1915.

Od 22. nov. do 6. dec. smo bili v okraju Podhajce (v Galiciji), kjer se je naša črta pomaknila naprej na bolj ugodne postojanke, odkoder smo prepodili Ruse. Postojanke smo znova zgradili. V na pol požganih vaseh ni bilo nobenih prebivalcev, in vse razmetano. Kurili smo z dragocenim pohištvo. Našlo se je vsega: krompirja, žita itd. A kupiti se ni dalo ničesar. Od 6. dec. naprej smo pa že zopet v drugih obljubljenih krajih, kjer se vse dobi. Preskrbljeni smo dobro z vsem. Hrano imamo izvrstno, samo to je: danes se najes tako, da ne moreš več naprej, dobiš kruha, suhorja in vsega drugega; potem pa zopet par dni prav nič, da si gladen kot pes. Od tega pride, da ješ, ko prideš do jedi, kot volk. Tudi vreme je tukaj hudo. Če te zmoči, se ne moreš prav nikjer posušiti. Mraz in vse, moj brate, to je včasih grozno. Ko si moker, zmrzne vse na Tebi. To je pa joi! A kaj še vse drugo pride tu na vrsto. Hudi pohodi te zdelajo, da si čisto za nič, obložen kot tovarna živina moraš marširati. In te preklicane uši, to Te je in peče kot smet. Vse črno jih je, vsake barve jo vidiš. To je grozna muka. Koliko perila sem že zavrgel zavoljo uši. Ja, Blažek, tukaj se vidi, kje je Bogec doma. Marsikaj bi se lahko napisal, a mogoče se pomenimo pozneje ko pridem domov.

Dne 27. decembra 1915.

Zima se je tukaj ob Dnjestru začela že sredi mesca novembra. Bila je nekaj časa strašna; tudi sedaj še imamo precejšen mraz, čeravno sem se ga že navadil. Obupal sem skoro. Naše postojanke so bile vse zasnežene. Ko smo prišli prvi dan do naših postojank kot pomoč infanterije, nismo mogli varno priti do njih, ker so bili vsi dovodni, kakor strelski jarki zasneženi. Rusi so bili mnogo na bolšem, ker je veter vlekel na drugo stran. Morali smo posamezno po vrhu zemlje naprej. Tupatam so pokali topovi in puške, a ne tako gosto, kakor navadno. Gazili pa smo po snegu do pasu. Pazili se tudi mora, če se gre čez klodni jarček, da ne padeš v njega, ker si brez-pogojno izgubljen, kajti globok je 2½ m, torej se tu v njem lahko zadušiš, če raneš v njega. Več ur smo potrebovali, predno smo prišli do postojank. Bog ve, kolikokrat se je oglasila mrtviška pesem kake ruske strojnice, ko so nas opazili. Mnogokrat smo morali leči v sneg. Če me je tudi prej zelo zeblo, ko pa sem ležal v snegu in so švigale nad nami strojne krogle, postalo mi je takoj gorko. Sneg te namreč ne varuje pred krogli, ker gre 6 mm krogla skozi sneg. In ker so krogle tople, začvrči sneg, ko krogla prileti. Nazadnje smo prišli srečno do cilja, samo s par ranjenci-izgub, do postojanke, katero smo pomagali očistiti. Naše postojanke so skoro vse naše delo. Delali smo jih namreč mi pionirji kot voditelji z infanterijo in delavskimi oddelki. Vsakemu pionirju je bilo dodeljenih do 30 ljudi. Postojanke so naravnost izvrstne. Delali smo po noči kot po dnevu. Meter globoko smo skopali po noči, pozneje pa po dnevu, ker je že potem mogoče skrito delati. Žične ovire smo delali seveda samo po noči. Postojanke od Tarnopolu pa do Besarabske meje so naše delo. Pri Tarnopolu. Zarvanicu, Wišnowizku, Trybobokoveah, Zalesčykiju in splošno na celi Strypi smo naredili tudi veliko mostov. Velikokrat sem bil pri tem v smrtni nevarnosti. Moj krušnjak mi je razbila ruska granata. Ko nas

je Rus opazil pri delu nekega strelskega jarka, je začel streljati, in mi smo seveda takoj opustili delo, ter šli v varne jake. Kajti če te vzame ruski zrakov-plov enkrat na piko, je nemogoče več kopati, ker se takoj opazi metanje zemlje in par izstrelkov je, tukaj. Ko je priletel prvi strel, mislil sem še skočiti po krušnjak. Ne bi mi bilo treba več teptati zemlje, ker ravno tam je za trenotek pozneje eksplodirala ruska granata. Meni je nekaj reklo: „Ne hodi!“ Bil je to, angelj varuh. Dne 6. dec. smo odšli zopet v Bukovino, na Dnjestr, kjer smo že sedaj, a od 28. dec. naprej bomo zopet na drugem mestu. Prisrčen pozdrav.

Črnogorsko bojišče.

Decembra se je začela prva ofenziva proti Črnigori, da smo si zagurali one postojanke, ki so nam bile potrebne, da pripravimo zadnjo in odločilno ofenzivo proti Črnigori. Prva ofenziva se je za nas ugodno končala in potem se je prekinila in začele so se vestne priprave. Začetkom januarja se je začela druga in ako Bog da, zadnja ofenziva proti Črnigori. Nastopili smo od vseh strani, od Boke Kotorske, od hercegovske meje in iz sandžaka (pokrajine) Novipazar.

Uspehi se kažejo. Lovčen je zavzet. Berane so v naših rokah. Črnogore kmalu ne bo več.

Na goro Lovčen!

Nad našim Kotorom se dviguje v značne višine 1750 m visoka gora Lovčen, last in najboljša obrambna točka Črnogore. Z Lovčena je odprt svet ne samo v Črnogoro, ampak tudi na Jadransko morje. Na jugoizhodni strani gore Lovčen leži ob vznožju črnogorsko glavno mesto Cetinje. Ker se z Lovčena lahko obvladuje daljno ozemlje ter tudi Boko in mesto Kotor z zalivom vred, je velike važnosti, v čigavi posesti je ta skalnata postojanka. Zadnji čas so se pričeli hudi boji za goro Lovčen. Avstrijske čete pod poveljstvom generala Kövesa prodirajo korak za korakom iz Hercegovine in ozemlja pri Kotoru na goro Lovčen, kjer imajo Črnogorci svoje glavne obrambne utrdbe. Prodiranje proti Lovčenu je edino mogoče v zimskem času, ko je tam dolgi vode in snega. Poleti bi dohod na Lovčen radi strašne vročine in pomanjkanja vode bil naravnost nemogoč. Novejša avstrijska uradna poročila pravijo, da se boji na jugozahodni meji Črnogore nadaljujejo, kar je znamenje, da ima naše armadno vodstvo resen namen zasesti Lovčen. Težave in napor po strmih, s snegom in ledom pokritih črnogorskih skalah so sicer skoraj nadčloveški, a vse težave bo posest Lovčena do dobrih poplačala.

Lovčen zavzet!

Lovčen je padel! Glas o tem padcu bo pretresel vsakega Črnogorca, napolnil s strahom Italijane in na cel svet naredil globok utis. Kdor ima Lovčen, ima tudi Cetinje, glavno mesto Črnogore. Za to boče prihodnja novica, ki bo prišla iz Črnogore, vedela povedati, da so tudi Cetinje naše. In za to je vest, da je Lovčen padel, gotovo globoko pretresla vsakega Črnogorca, kajti sedaj mu je jasno, da je prišel sodni dan, konec Črnogore. Zadnje dni so prihajale vesti, da si želi Črnagora miru, tudi mi govorimo o tem. Sedaj je očividno vse prepozno.

Toda tudi Italijani ne bodo nič kaj veseli novice, da je Lovčen naš. Kdor ima Lovčen, obvladuje tudi Boko Kotorsko in s tem tudi južni del izhodne jadranske obali. Ako bi bili še zvezani z Italijo, bi ne smeli zasesti Lovčen, Italija bi se tega krčevito branila. Sedaj smo prosti in tako je lažja verolomnost rodila tudi nekaj dobrega. Lovčen nam je neizmerno močno utrdil naše stališče v Jadranskem morju.

Ne bo trajalo dolgo, ko pride vest, da so naše čete vkorakale tudi v Cetinje. Lovčen obvladuje tudi Cetinje, ki niso niti utrjene. Kralj je moral bežati na morje, odkoder se bo menda potlal v Italijo k svoji hčeri. Tako bo kralj Nikita kmalu tretji kralj, ki bo brez dežele blodil okoli po svetu.

Mesto Berane zavzeto

Avstrijske čete, ki prodirajo iz sandžaka v Črnogoro, so v ponedeljek, dne 10. jan., zavzele mesto Berane ob reki Lim. Črnogorci so se še tik pred mestom krčevito ustavljali. Vsled naglega prodiranja se je našim posrečilo, da so se rešili goreči most čez reko Lim. Zavzeli smo tudi obvladajoče višine na jugozahodni strani mesta. Mesto Berane leži v severozahodnem delu Črnogore ob meji nekdanjega sandžaka in stare Črnogore.

Naša blokada Črnogore po ruski sodbi.

Petrograjsko časopisje poroča iz Aten, da delovanje avstrijskih podmorskih čolnov na južni Adriji in ob črnogorskem obrežju zelo škoduje Črnigori. Dovoz živil v Sv. Ivan Meduanski so morali zadnje dni skoraj popolnoma ustaviti, kjer pristanišče uspešno zapirajo podmorski čolni. Avstrijski podmorski čolni so zadnje dni potopili šest parnikov in jadrnic.

Črnagora naklonjena miru.

Poslaništva in uredništva raznih listov v nepristranskih državah dobivajo iz Črnogore soglasne vesti, da se je tamkaj pojavila močna stranka, katere se upira temu, da bi začela Črnogora ista usoda kot Srbijo. Za to zahteva ta stranka od vlade, da spremeni svoje dosedanje politično zadržanje. Poročila pravijo, da je to gibanje nevarno. Voditelji le-te stranke poudarjajo, da je Srbija uničena in da tudi junaški odpor črnogorske vojske ne bi mogel bistveno spremeniti položaja na bojiščih. Tudi več ministrov je zahtevalo od kralja Nikite, da naj sklene mir z osrednjimi vladami. Črnagora more doseči zelo ugodne pogoje, ako svojevoljno zahteva mir, kakor pa tako, ako jo uničijo. Na Cetinju so se vršile velike rabuke pred kraljevskim konakom. Proti izgretnikom je moralo nastopiti vojaštvo.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču ni bilo od zadnjega našega poročila nič kaj posebnega. Vrše se le večinoma artilerijski boji in sicer na celi fronti od morja do švicarske meje. Edino na krnskem in tolimskem ozemlju so se vršile zadnje dni manjše praske med našimi in italijanskimi prednjimi stražami. Z zasedenjem Lovčena ni prizadeta samo Črnagora, ampak s tem je hudo udarjena tudi Italija. Naši bodo sedaj imeli na Lovčenu izborna straža nad Adrijo. Z Lovčena bodo lahko naši topničarji na veliko daljavo obstreljevali italijanske brodoge, če se bo osmelilo približati se dalmatinski obali. Čim več udarcev dobijo izdajalski Lahi, tem večje je veselje slehernega domoljubnega Slovenca.

Nekateri švicarski listi poročajo, da se Italijani pripravljajo na novo ofenzivo ob Soči. Ali so take vesti resnične, se da težko reči.

Nova ofenziva Italijanov ob Soči?

Italijanski vojni minister je dovoljenja za vojaške dopuste in oproščenja, ki se jih je pred kratkim izdalo, preklical. Poroča se, da se bo pri novi italijanski ofenzivi ob Soči vsakega moža rabilo.

Z novimi upi v novo leto.

Alojzij Valdhuber, sin našega somišljenika pri Sv. Urbanu nad Mariborom, piše svojim domačim z italijanskega bojišča:

Z božjo pomočjo smo prestali staro leto in stopamo v novo. Z zaupanjem se zanašamo še nadalje v pomoč Najvišjega. Glavno naše upanje pa je, da se v letu 1916 sklene tolikaželjeni mir. Kako veseli so bili lansko leto mnogi domači, ko je bil v njihovi sredi še ljubi mož, oče, brat ali drugi sorodnik. A planes? Krije ga že tuja zemlja. Na tisoče in tisoče jih je že prelilo svojo kri za dom in za cesarja. Veliko pa jih vzdihuje v ujetništvu, v daljni, tuji deželi. Drugi zopet leže ranjeni in oropani svojega ljubelega zdravja v bolnišnicah. Večina pa nas je še na fronti, kjer niti za ped ne odnehamo pred sovražnikom. Kakor vse kaže, vrnemo se posebno mi z italijanskega bojišča še v tem letu ovenčani z vencem zmage v krog svojih ljubih domačih kot osvoboditelji avstrijske in slovenske domovine. Vse težave bodo tedaj pozabljene; odložili bomo morilno orožje in v zeli v roke zopet plug, sekirilo itd. Darujete, dragi domači, večkrat sveto obhajilo za bojevnike, da se vsi naši upi uresničijo. Prosimo posebno Marijo, da ko bo prišel mesec maj, pridemo zopet k vam nazaj. — Mnogo pozdravov!

Lahov mrtvih, kakor snopja na njivi.

Ivan Polak nam piše z laškega bojišča: Bilo je dne 29. dec. zjutraj, ko nas je Lah z bajonetnim naskokom napadel. Stal sem na straži. Mesec je od daleč svetil na nas. Naenkrat zaropota debel kamen s planine proti nam. Zbudil sem hitro svoje prijatelje. Rekel sem jim, da se sovražnik bliža proti nam. Videli smo od daleč Italijane, kako so se plazili. Sovražni bajoneti so blesketali. Že so začele žvižgati krogle mimo naših glav in Lah je zakričal svoj „Avanti! Avanti!“ (t. j. po naše: „Naprej! Naprej!“) Bili so že pred našimi strelskimi jarki. Naši vojaki so bili vsi v okopih in so začeli streljati, da je bilo groza. Streljali smo tri ure brez prenehanja. Lah je že toliko ležalo pred nami, kakor snopja na njivi! Okoli 6. ure zvečer je začela naša artilerija prav pridno streljati. Streljala je tako, da so se vsi hribi tresli.

In Lah je zopet moral pobrati svoja sila in kopita in je bil odbit nazaj. Imel je velike izgube. V tej borbi sem si mislil, da je prišla moja zadnja ura; a ljubi Bog me je zopet obvaroval. — Mnogo pozdravov c. bralcem „Slovenskega Gospodarja“. Ivan Polak, Iv. Kaučič in Franc Vaučetič.

Zahvala za božične darove.

Alojz Gunzek od Sv. Ruperta nad Laškim, sedaj pri nekem dalmatinskem pešpolku, piše svojemu č. g. župniku:

Naznanim Vam, da smo sprejeli na predvečer starega leta mnogo lepih darov, ki nam jih je poslala dekliška Marijina družba kranjske in štajerske dežele nam slovenskim vojakom na bojnem polju. Iz srca se zahvalim v imenu vseh, ki smo sprejeli darove. Žalostno so gledali Dalmatinci in Nemci nas, ki smo sprejeli toliko lepih darov od slovenskih deklet. Bog Vas živi, vsa slovenska dekleta, mi pa hočemo tudi obvarovati pred sovražnikom lepo našo slovensko domovino in hočemo dati svoje življenje za vero, dom, cesarja. Ko smo odpirali zavoj, je bilo v vsakem zapisano ime kakega slovenskega dekleta. Vsi zavijki so bili jednako okrašeni s cvetlicami in trakovi. Bilo je veliko molitvenih knjižic, rožnih venecov, „Bogoljubov“, ogromno število cigaret, jabolk, peciva, šarklov, potic, dopisnic, pip, tobaka in vsakovrstnih reči. Naš g. nadporočnik, doma iz Celja, pravi Slovenec, nam je vse lepo po redu razdelil. In res, bili smo veseli, da še nikdar tako, kar je vojska. Iz srca se zahvaljujem vsem Slovenkam. Bog Vas živi in roka Vsemogočnega naj Vas vodi po poti božje previdnosti skozi viharno življenje tja gor nad zvezdice v sveto nebo. Sedaj še pa končno pozdravimo vse Slovence in Slovenke, da bi ljubi Bog dal, da bi se v novem letu veselo snidli in veselo roke podali svojim domačim: takrat bo veselje, kakoršnega še nismo nikdar imeli.

Desetnik Alojz Gunzek, Ivan Tončič, Iv. Tavčar, Ivan Skorja, Ivan Bizjak.

Nenadno svidenje.

Četovodja Jožef Zelenko, doma od Sv. Andraža v Slov. gor., piše svojemu prijatelju Jožefu Stelcar v Mariboru dne 29. dec.:

Na božični večer je bilo v moji sobi, s papirjem kriti, nenadno svidenje. Dolgo časa sem si želel, da bi izvedel kaj o svojem stričniku Francu Repič z Lipovca, župnika Sv. Lovrenca v Slov. gor., o katerem se je doma govorilo, da mu je granata odtrgala nogo. Naenkrat izvem, da je dotični pešpolk v rezervi blizu nas. Podam se poizvedovat, kje da je dotični pešpolk, oziroma stotinja. Nikjer nisem mogel nič izvedeti, a na božični večer dobim naenkrat obisk od n'ega. To je bilo veselje, da sva se tukaj na bojnem polju oba prav zdrava sešla. Na god sv. Stefana pa pripelje seboj še tudi mojega sosedo Antona Mernik, o katerem se je doma govorilo, da je mrtev. Bodi torej dotičnim družinam v tolažbo, da smo dosedaj vsi zdravi in se hvala Bogu veselimo skupaj prav po vojaško. Vsem domačim ter bralcem „Slovenskega Gospodarja“ mnogo pozdravov! — Josip Zelenko, četovodja; Franc Repič in Antou Mernik, pešca.

Bolgarsko bojišče.

Francozi in Angleži so zasedli tudi grški otok Mitilene, aretirali našega, nemškega, in turškega tamonjega konzula ter jih odpeljali na Francosko, koder se nahajajo še tudi naši v Solunu ugrabljeni konzuli.

Bolgarske čete so se zakopale ob grški meji — francoske in angleške so se utrdile okoli Soluna. Letalci se med seboj obiskujejo. Bolgarski letalci mečejo bombe na taborišča pri Solunu, francosko-angleški pa na bolgarska taborišča pri Strumici. Mi drugi ljudje pa ugibamo, ali bo kmalu prišlo do spopada, ali ne. Gotovega ne vemo nič.

Albansko bojišče.

Biji Bo'gar v v Albaniji.

Iz Drača se poroča v Pariz, da so Bolgari, ki so pred kratkim zasedli Elbasan, dobili ojačenj ter so začeli znova prodirati proti Adriji. Bolgarske čete so že nekaj dni v bojnem stiku z ostanki srbskih ubeglih čet.

Italijani v Albaniji.

Grški listi poročajo s Krf, da se vršijo v Albaniji skoro vsak dan boji med Albanci in srbskimi ter italijanskimi četami in da imajo slednje velike izgube vsled neugodnih razmer. Italijani skušajo prodirati iz Vlone, ali ves napor je brezuspešen. Albanci so dobro oboroženi in prizadevajo Srbom težke izgube. Italijanske prevozne ladje, ki so pripeljele v Albanijo čete in vojni material, se vračajo v Italijo

polne bolnikov. Zadnjih osem dni je bilo vkrcanih 1500 ranjencev.

Svicarski listi pišejo, da sta Valona in Drač resno ogrožena.

„Tribuna“ pravi, da je prihodnji vojni cilj Avstrije in Bolgarije očitno Albanija, kar dokazuje dovoz ogromne množine gorskih topov. Na vsak način moramo biti pripravljeni na presenečenja.

Avstrijski vojaški upravitelj v Srbiji.

Za srbsko ozemlje, osvojeno po naših četah, je imenovan podmaršal grof Salis-Sevis za vojaškega upravitelja. Izdal je oklice na srbsko ljudstvo, da ga z zaupanjem podpira v njegovem delovanju za mir, red in varnost v deželi. Politiko naj pusti ob strani. Upravljal bo stvarno in pravično ter skrbel, da nastanejo zopet redne razmere med ljudstvom, ki je bilo zapeljano od prejšnjih voditeljev.

O koncu vojske.

Angleški socialdemokratski poslanec Snowden je v angleški poslanski zbornici izjavil: Od početka vojne še ni bilo toliko upanja na mir, kakor sedaj. V upljivih političnih krogih je čutili novo obliko javnega mnenja. Ljudje, ki so se dosedaj obotavljali si storiti mnenje, so sedaj izrazili očitno čvorn, ali angleška vlada sploh more vojno vojaško končati. Aizcemski diplomatični krogi so prepričani o skorajšnjem koncu vojne. Računajo namreč s tem, da boče padla vojaška odločitev spomladi. Na zapadu in na izhodu bo ofenziva Francozov, Angležev in Rusov temeljito izpremenila celotni vojaški položaj. Kalbršenkoli bo konec te ofenzive, njen uspeh ali neuspeh bo pospešil nastop miru. Podučeni krogi v Haagu pa smatrajo že sedaj dve stvari za izključeni, da bi se namreč vojna, končala vsled izstradanja ali onemoglosti vojaških in finančnih sil Avstrije in Nemčije, ali pa da bi bile premagane. Merodajni krogi v Londonu, Parizu in Petrogradu računajo v najugodnejšem slučaju na to, da se bodo morale nemške in avstro-ogrške čete umakniti na lastno ozemlje. Vse upanje, da bodo četveroprazumove čete zasedle avstrijske ali nemške dežele in da bodo korakale proti Berlinu ali Dunaju, so ententne države že opustile. Kar je čitali o tem se v časopisih, je nedopustno besedičenje.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Vse vojskujoče se države so morale vsled velikanse vojske razširiti vojaško dolžnost. Anglija pa, ki je imela dosedaj samo dobro plačane prostovoljce, jo je morala upeljati. Na sv. Treh Kraljev dan jo je pri prvem čitanju sprejela angleška zbornica s štiripetinsko večino. Stirje ministri, ki ž njo niso bili zadovoljni, so odstopili. Irski je od vojaške dolžnosti izvzeta. Isti, katerim versko prepričanje ne dovoljuje prelivanja krvi, se ne bodo uporabljali za fronto. A tudi zakonski možje so od vojaške dolžnosti izvzeti.

Delavci niso zadovoljni z vojaško dolžnostjo. Mnogi mislijo, da bodo začeli z nemiri in štrajki delati proti vojaški dolžnosti. Toda počakajmo, ali se bo to res zgodilo. Mi namreč tega prav ne verjame, kajti kjer si štiri petine poslancev upa glasovati za tako vladno predlogo, morajo imeti vendar zavest, da stoji večina ljudstva za njimi.

Splošna vojaška dolžnost bo imela posledico, da bodo angleške armade dobivale redno potrebne rezerve. Nove armade pa Angleži ne bodo mogli sestaviti, ker jim manjka za to višjih oficirjev. Vojska, se torej vsled tega ne bo odločila, pač pa zavlekla.

Glasovanje o drugem in tretjem čitanju postave o vojaški dolžnosti se še ni izvršilo. Mislijo, da bo večina manjša, a večina bo.

Potopitev parnika „Persia“.

Zaradi potopitve angleškega parnika „Persia“, na katerem sta se potopila tudi eden ali dva Amerikane, je postalo vse tiho. Dokazano je namreč, da je parnik bil oborožen s topom. Tudi ni gotovo, ali ga je res potopil podmorski čoln, ali pa je zadel na plavajočo mino. S parnikom vred se je potopilo 355 oseb, rešilo 160 oseb.

Angleška bojna ladja „Edvard VII.“ potopljena.

Angleška bojna ladja „Edvard VII.“ je dne 9. jan. zadela na mino. Morali so jo popustiti, ker je bilo morje nemirno. Kmalu se je potopila. Posadka je še pravočasno zapustila ladjo. Ranjena sta le 2 moža, drugih izgub ni.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Jožef Bezjak.** Od Sv. Marka pri Ptuj se nam poroča: Tudi v naši fari zahteva svetovna vojska mnogo žrtv. Pred 14 dnevi je sprejela tukajšnja Kmetova hiša od stotniškega poveljnika iz Srbije žalostno vest, da je padel dne 12. oktobra 1915 njen sin Jožef Bezjak, p. d. Kmetov Joža, bivši posestnik v Pobrežju, fara St. Vid. Smrtonosna krogla ga je zadela v srce ter takoj umorila. Zgodilo se je to kakih 48 km od Belgrada proti jugu. Pokojnik je bil že od začetka te vojne vedno na bojišču. Najprej na Srbskem, odkoder se je vrnil popolnoma čvrst in zdrav. Ko je izbruhnila vojska z Lahi, hitel je s svojo stotnijo na soško bojišče, kjer so ga sovražne granate s skalovjem popolnoma zasipale, da so ga komaj živega rešili. V pričetku druge ofenzive v Srbiji je moral zopet na srbsko bojišče, kjer je našel svoj kotiček miru, svoj grob med svojimi tovariši na bojnem polju. Pokojnik je bil miroljuben človek in skrben gospodar ter zapušča žalujočo vdovo in otroka. Bodi mu lahka tuja zemlja!

— **Franc Bračič.** Od Sv. Urbana pri Ptuj se nam piše: Zelo nas je pretreslo žalostno poročilo, došlo z južnega bojišča, da je padel dne 15. decembra 24letni vrli mladenič Franc Bračič, posestniški sin v Janešovcih. Rajni je bil od začetka vojske na bojišču. In sicer najpoprej v Galiciji, v poletju je pa odrinil na italijansko fronto. In tukaj ga je zadela izdajalska granata. Hud udarec je to za starše, posebno zato, ker je bil padli edini sin. Kamorkoli je prišel, povsod so ga imeli radi. Dragi Franček, spavaj sladko v južni zemlji!

— **Karl Celcer.** Iz St. Ilja v Slov. gor. se poroča, da je v boju za domovino padel posestniški sin Karl Celcer iz Selnice ob Muri. Padli je bil pred kratkim odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Naj mu bo goriška zemlja lahka!

— **Janez Fidler in Jakob Jagodič.** S Sladke gore se nam piše: Tudi iz naše župnije se žalibog mnogo fantov in mož ne bo več vrnilo z bojišč v svoj ljubi domači kraj. Tako smo tudi dobili poročilo, da vrliga, naj vse delavnega mladeniča Janeza Fidler ni več med živimi. Padel je častne smrti za domovino že dne 25. sept. 1914 v Lvovu. Zelo Te pogrešamo, dragi Janez, najbolj pa tvoji starši, ki so stavili edine upe v Tebe. Vse Te je rado imelo in spoštovalo, za to Ti pa tudi ohranimo trajen spomin. Dragi Janez, počivaj mirno in sladko v daljni galicijski zemlji! Enkrat pa na svidenje nad zvezdami! In starišem iskreno sožalje ob izgubi edinega sina, ki bi jima bil podpora in pomoč na stare dni. — Padel je tudi za domovino skrben gospodar Jakob Jagodič, ki zapušča nepreskrbljene otroke in ženo. Slava junakom!

— **Josip Gubina.** Od Sv. Petra pod Sv. gorami se poroča: Ekonom Josip Gubina, ki je služil pri topničarjih v nemškem armadnem zboru, je padel na srbskem bojišču dne 3. nov. Bil je jako priljubljen daleč na okoli. Bodi mu tuja zemljica lahka!

— **Franc Močnik.** Iz Kapel pri Radgoni se nam piše: Že zopet je eden junak iz naše kapelske župnije dal svoje mlado življenje za cesarja in domovino, namreč Franc Močnik iz Velikega Janšberga. Na srbskem bojišču je bil ranjen od šrapnela v nogo, a je vendar precej hitro ozdravel in koncem lanskega leta se je že zopet podal na karpatsko bojišče in tamkaj se je po hudih naporih v velikem snegu in grozni zimi močno prehladil in k temu je prišla še neka huda bolezen. Zdravil se je po raznih bolnišnicah skoraj celo leto, predno je popolnoma okrevljal. Meseca septembra je prišel v Celje in tamkaj je našel svojega mlajšega brata Ivana, ki se je tudi tamkaj zdravil. Mesca oktobra je bil France že spet pridružen maršstotniji in tedaj je rekel njegov mlajši brat Ivan: „Tudi jaz hočem sedaj, da greva skupno!“ in sta tudi odšla na italijansko bojišče. Bojevala sta se kakih sedem tednov proti zakletemu Italijanu, a kakor strela iz jasnega neba pride poročilo od Ivana, da je njegovega brata Franceta dne 18. dec. sovražna granata smrtno zadela in da ga krije že hladna zemlja pri Sv. Martinu blizu Gorice. Za njim žaluje zdaj zapuščena mati, sorodniki in znanci. Svetila junaku večna luč!

— **Mihael Radolič.** Od Sv. Janža na Drav, polju se poroča: Dne 30. dec. je došlo žalostno poročilo, da je nemila smrt pobrala mladeniča Mihaela Radolič. Služil je pri pešpolku štev. 47. Pri odhodu se je težko poslovil od ljubega doma in dragih domačih. Bil je v najlepši mladosti, star šele 23 let. Lepo je bilo njegovo življenje, zato je bila gotovo tudi srečna njegova smrt. Boril se je v Galiciji skozi šest mesecev. In nazadnje je moral dati radež svoje življenje za drago domovino in za našega presvitelega cesarja. Dragi domači, naj Vas tolaži zavest, da se enkrat snidite z njim tam nad zvezdami, kjer ni več vojske in trpljenja. Bodi junaku lahka zemlja tuja!

— **Jakob Rantaša.** Lovca Franc Zamuda nam piše z italijanskega bojišča: Danes, dne 4. jan., je izdihnil svojo blago dušo Jakob Rantaša, doma v Rihtarovcih pri Kapeli. Bil je zadet od sovražne granate. Vsi smo ljubili rajnega zaradi njegovega milega značaja. Rajnemu Jakobu sem bil jaz še najbolj pri sre. Zaradi tega žalujem po najboljšem tovarišu. Svetila mu večna luč!

— **Jožef Sedmak.** V neki ogrski bolnišnici je 5. nov. umrl 21letni vojak Jožef Sedmak, p. d. Bukov-